

Bessen door zachte winter

In de tuin is goed te zien dat de winter erg zacht was. „Veel bomen en heesters hebben nog vruchten en bessen hangen”, zegt groepsleider Aly Kloosterman. „Zoals hier de *Viburnum opulus*, ook wel Gelderse roos genoemd. Normaal gesproken worden al die bessen in de winter opgegeten door de vogels. Nu hangen ze er nog. De vogels hebben dus genoeg voedsel kunnen vinden.” Ook komt bij veel vaste planten het nieuwe groen al op. Die moet je nu dus bijknippen. „Anders beschadigt je straks het nieuwe groen.”

Siergrassen

Siergrassen zoals het pijpenstrootje (*Molinia caerulea*) kun je nu bijknippen met een heggen-schaar op 10 à 20 centimeter van de grond. Doe je dat niet, dan duurt het erg lang voordat je het nieuwe groen op ziet komen.

Rozen

Wanneer je de rozen snoeit, zoals deze lei-roos (*Rosa 'New Dawn'*) is het handig om niet strak bij de knop af te snijden, maar een klein stukje tak over te laten. Dit beschermt tegen nog mogelijke vorst.

Het gazon heeft voeding nodig

Het gras in de tuin van Hof van Arcadia in Opende ligt er keurig bij. De hoveniers zijn dan ook druk in de weer om het klaar te maken voor de lente. **Ellen Stikkelbroeck**

De kantjes zijn al netjes afgestoken en het gras is gemaaid bij zorgheenvier Hof van Arcadia. „We zijn gisteren begonnen met kalk strooien”, vertelt groepsleider en onderwijzer Jur Koossien. „Het is nu op plekken nog erg nat, maar wanneer het beter weer wordt, kunnen binnenkort de maairobots de tuin weer in.” Met een man of zes loopt Jur door de tuin en wijst aan wat de (assistent-)hoveniers in spe allemaal al hebben gedaan. Intussen stelt hij vragen, zodat de lesstof nog beter beklijft. „Jongens, wie kan uitleggen waarom wij gisteren kalk hebben gestrooid?” De mannen denken na. „Zonder kalk wordt de grond te zuur”, reageert een. Inderdaad, en wanneer de grond te zuur wordt, krijgt mos meer kans. „Kalk is een bodemverbeteraar”, zegt een ander. Ook dat klopt. Kalk zorgt ervoor dat voeding beter wordt opgenomen. „Als je het echt goed wilt doen, dan moet je eerst een grondmonster nemen om de pH-waarde te bepalen”, legt Jur uit. „Dan weet je precies hoe véél kalk je moet strooien.”

Maar eerlijk is eerlijk, dat hebben ze niet gedaan. „En dat doen mensen thuis natuurlijk ook niet, tenzij ze echt professioneel met gras bezig zijn.”

Verticuten

Wanneer er veel mos tussen het gras groeit, is het zinvol om het gazon eerst te verticuten. Dat kan met een verticuteermachine, maar dat is erg zwaar. Makkelijker is het om een verticuteermachine te gebruiken. „Kan dat nu al?”, vraagt Jur. De mannen knikken. Ja, want het gras groeit al behoorlijk. „Als je het gaat verticuten wanneer het nog niet groeit, dan sterft gras af”, aldus Jur. Maar wat doet een verticuteermachine nu eigenlijk? „Wanneer je verticuteert, haal je het mos tussen het gras vandaan én snijdt je de wortels van het gras door. Daardoor komt er nieuwe wortelvorming en krijg je een sterker, dichter gazon, waarin nieuw mos minder kans krijgt.” Wanneer je bij de aanleg van je gazon graszodes hebt gebruikt, is het wel zaak dat je weet wat voor zodes dat waren. „Je hebt echte en je hebt er met een plastic laagje eron-

Als je het écht goed wilt doen, dan moet je een monster nemen om eerst de pH-waarde te bepalen

der. In dat laatste geval moet je het gras niet gaan verticuten, want dan snijdt je dat plastic laagje stuk. „En hoe gaan we met de verticuteermachine over het gazon heen?”, wil Jur weten. „Eerst zo, en daarna zo”, wijst een van de mannen. Eerst de ene richting, dan in de richting haaks erop. Inderdaad, knikt Jur. Wanneer het gazon dat overblijft erg karig is, kun je gras bijzaaien. „Meng het zaad met wat droog geel zand, dan waait het niet zo makkelijk weg.”

Ezelsbruggetje

Ook dat blijkt nu al te kunnen. Jur en de andere mannen hebben daarvoor een handig ezelsbruggetje. „Je moet vanaf 1 januari de gemiddelde dagtemperatuur optellen. Zodra je bij het getal 200 komt, kun je gaan zaaien. Dan zit er voldoende warmte in de grond en slaat het aan.” Met de extreem zachte winter die we hebben gehad, moge het duidelijk zijn dat dat getal 200 al lang gehaald is. Een tip voor tuinen die veel schaduw hebben: er bestaat zoiets als schaduwgras. „Dat is iets duurder, maar dan krijg je een mooie

dichte grasmat waarin mos wederom minder kans krijgt.”

Belangrijk na het verticuten en/of kalk strooien is de bemesting van het gazon. „Kijk”, zegt Jur. „Wij gebruiken twee soorten organische minerale meststof: NPK 9-3-6 en NPK 7-6-12.” Hij kijkt naar zijn mannen. Wat betekenen die letters? Sommigen denken diep na, maar samen weten ze het antwoord wel. De N is stikstof. Dat houdt gras mooi groen. „Hoe lang zou dat nog mogen worden toegevoegd?” De P is fosfor, dat helpt bij de wortelvorming. De letter K staat voor kalium; voor het opnemen van water. De genoemde cijfers geven aan in welke percentages de stoffen in de meststof zitten. „NPK 9-3-6 gebruiken we op het gras, de andere is voor de borders”, zegt Jur.

Hoe vaak de tuin moet worden bemest? „Wij doen het eens per acht weken in de periode maart/april tot september/oktober. Zowel het gras als de borders. Veel mensen bemesten hun tuin veel te weinig! Terwijl: mensen hebben toch ook eten nodig om te leven? Dat geldt ook voor hun tuin.”

Hof van Arcadia

Hof van Arcadia 'Zorg in het Groen' in Opende is in 2008 opgericht door Teije en Marja Jacobi. Het zes hectare grote hoveniersbedrijf is een plek voor arbeidsmatige dagbesteding, leer-werktrajecten, opleidingen, werkervaring en GGZ dagopvang. Meer info: hofvanarcadia.nl